

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
24 december 2024
Ons kenmerk
Cft 202400148
Pagina
1/7

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage
2

Onderwerp
Reactie op de derde uitvoeringsrapportage 2024

Geachte mevrouw Gumbs,

Op 12 december 2024 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het derde kwartaal van 2024.¹ Dit is een maand na de wettelijke deadline van 12 november 2024. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de derde UR.² In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

Het Cft vindt het positief dat u de voorstellen om de informatiewaarde van de uitvoeringsrapportages te verbeteren heeft opgevolgd in de derde UR.³ De beoordeling van de realisatie ten opzichte van de begroting blijft echter lastig omdat veel banktransacties niet goed zijn omschreven. Hierdoor is niet duidelijk onder welke batencategorie de betalingen vallen. De beperkte liquiditeit van Sint Maarten baart het Cft zorgen en heeft een negatief effect op de begrotingsuitvoering.

Vervolg

Het Cft verzocht Sint Maarten in reactie op de tweede UR van 2024 alles in het werk te stellen om een tekort eind 2024 te voorkomen en maandelijks te rapporteren om zo goed zicht te houden op de realisatie.⁴ Het Cft verzoekt u:

- De maandrapportages over oktober en november 2024 per omgaande aan te leveren en hierin ook de actuele liquiditeitspositie op te nemen.
- Ook verzoekt het Cft u opnieuw om het probleem met betrekking tot de banktransacties zo spoedig mogelijk op te lossen, zodat de overige baten kunnen worden toebedeeld aan de juiste belasting- en vergunningssoort.⁵
- Tot slot blijft het Cft graag met u in gesprek over de verdere verbetering van de uitvoeringsrapportages.

Toelichting

Baten en lasten

Sint Maarten realiseert tot en met het derde kwartaal van 2024 een voorlopig resultaat van ANG 20 miljoen. Het Cft constateert, net als in zijn reacties op de eerste en tweede UR van 2024, op verschillende posten een afwijking van de realisatie ten opzichte van de begroting.⁶ Deze verschillen worden op onderdelen onvoldoende toegelicht, ondanks de verbeteringen die Sint Maarten heeft doorgevoerd in de UR. Sint Maarten verwacht eind 2024 een positief resultaat van ANG 3 miljoen.

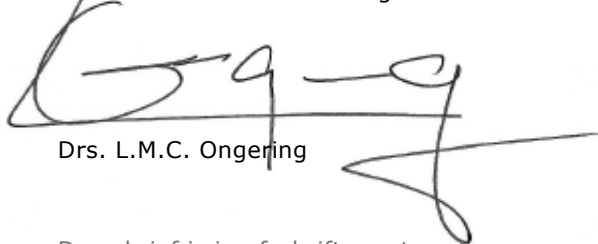
De baten tot en met september 2024 bedragen ANG 407 miljoen. Dit is ANG 10 miljoen minder dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere ontvangsten uit subsidies, bijdragen en vergunningen. Sint Maarten realiseert tot en met het derde kwartaal van 2024 ANG 23 miljoen minder lasten dan begroot. Dit is met name het gevolg van lagere lasten voor goederen en diensten en personeel.

Investerings

In 2023 ontving Sint Maarten een lening van ANG 61 miljoen van Nederland voor investeringen. Tot en met het derde kwartaal van 2024 investeerde Sint Maarten ANG 29 miljoen. Hiervan heeft ANG 27 miljoen betrekking op een overdracht voor de uitbreiding van het rioleringsnetwerk. Begin december 2024 ontving Sint Maarten een nieuwe lening van ANG 132 miljoen voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de aanschaf van generatoren voor GEBE. Het Cft uit al geruime tijd zijn zorgen over de voortgang van de investeringsprojecten en verzoekt Sint Maarten prioriteit toe te kennen aan de daadwerkelijke uitvoering.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoggachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Sint Maarten
De minister-president van Sint Maarten
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de gewone dienst tot en met het derde kwartaal van de jaren 2022-2024. Daarnaast zijn de raming van Sint Maarten voor het derde kwartaal van 2024 en de vastgestelde begrotingswijziging (VBW) voor geheel 2024 weergegeven.

Tabel 1: Overzicht realisatie en begroting gewone dienst (in miljoenen ANG)⁷

	3 ^e UR 2022	3 ^e UR 2023	3 ^e UR 2024	Begroting Q3 2024	VBW 2024
Baten	332	399	407	417	550
Belastingen	258	313	323	323	426
Vergunningen	11	14	14	19	21
Licenties en concessies	35	38	41	44	58
Bijdragen en subsidies	-	2	2	12	15
Overige baten	28	34	29	20	29
Lasten	360	369	387	410	547
Personeelslasten	158	159	164	177	235
Goederen en diensten	81	86	82	96	127
Sociale voorzieningen	24	26	28	27	36
Afschrijving	10	10	11	10	13
Subsidies en overdrachten	76	76	80	79	108
Studiebeurzen	3	3	3	3	4
Bank- en rentelasten	8	9	19	18	24
Resultaat	-27	31	20	8	3

Bron: derde uitvoeringsrapportages 2022-2024 en vastgestelde begrotingswijziging 2024 van Sint Maarten.

Baten

Sint Maarten realiseert tot en met het derde kwartaal van 2024 ANG 407 miljoen aan baten. Dit is ANG 10 miljoen minder dan begroot. De lagere realisatie van de baten wordt met name veroorzaakt door lagere subsidies, bijdragen en vergunningen. De derde UR bevat een herziene prognose voor 2024. Hieruit blijkt dat Sint Maarten eind 2024 ANG 537 miljoen aan baten verwacht. Dit is ANG 13 miljoen minder dan de VBW 2024 waarin het land uitgaat van ANG 550 miljoen aan baten eind 2024.

Belastingbaten

De realisatie van de belastingbaten komt op totaalniveau overeen met de begroting. Per belastingcategorie zijn er echter grote afwijkingen tussen de begroting en de voorlopige realisatie. De realisatie van de loonbelasting is bijvoorbeeld ANG 13 miljoen hoger dan begroot, en de belasting op bedrijfsomzetten is ANG 4 miljoen hoger dan begroot. De realisatie van de winstbelasting is daarentegen ANG 10 miljoen lager dan begroot.

Uit de UR blijkt dat door het wegvallen van de omschrijving op het afschrift bij banktransacties een groot gedeelte van de post overige baten bestaat uit baten die nog niet zijn toegerekend aan de juiste belasting- en vergunningssoort. De cijfermatige ontwikkeling van de baten kan hierdoor niet goed worden beoordeeld. Sint Maarten geeft in de UR aan dat de banken op Sint Maarten werken aan een oplossing voor dit probleem.

Lasten

Sint Maarten realiseert tot en met het derde kwartaal van 2024 ANG 387 miljoen aan lasten. Dit is ANG 23 miljoen minder dan begroot. De lagere realisatie van de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere realisatie lasten voor goederen en diensten en personeel. De derde UR bevat een herziene prognose voor 2024. Hieruit blijkt dat Sint Maarten eind 2024 ANG 534 miljoen aan lasten verwacht. Dit is ANG 13 miljoen minder dan de VBW 2024 waarin het land uitgaat van ANG 547 miljoen aan lasten aan het einde van het jaar.

Personeelslasten

Tot en met het derde kwartaal van 2024 realiseert Sint Maarten ANG 164 miljoen aan personeelslasten. Dit is ANG 13 miljoen minder dan begroot. Uit de derde UR blijkt dat de personeelslasten lager uitvallen door het niet kunnen invullen van begrote vacatures. In totaal zijn slechts 10 van de 62 begrote vacatures ingevuld. Eind 2024 verwacht Sint Maarten ANG 7 miljoen minder personeelslasten dan begroot. De personeelslasten bedragen dan ANG 229 miljoen. Het Cft verwacht op basis van het aantal ingevulde vacatures een lagere realisatie van de personeelslasten eind 2024.

Goederen en diensten

Sint Maarten realiseert tot en met het derde kwartaal van 2024 ANG 82 miljoen aan lasten voor goederen en diensten. Dit is ANG 14 miljoen minder dan begroot. Sint Maarten geeft aan niet over voldoende liquide middelen en uitvoeringscapaciteit te beschikken om alle begrote projecten in 2024 uit te voeren. Eind 2024 verwacht Sint Maarten ANG 120 miljoen aan lasten voor goederen en diensten. Dit is ANG 9 miljoen minder dan begroot maar ANG 4 miljoen meer dan de voorlopige realisatie van ANG 116 miljoen eind 2023.

Subsidies en overdrachten

Ten opzichte van dezelfde periode in 2023 stijgen de subsidies en overdrachten tot en met het derde kwartaal van 2024 met ANG 4 miljoen. De stijging van de subsidies voor scholen wordt volgens Sint Maarten veroorzaakt door inflatie en hogere personeelskosten. De subsidies voor scholen worden geïnd op basis van een voorlopige berekening die is gebaseerd op de subsidies voor het schooljaar 2020-2021. Het bedrag van de subsidies wordt bij de definitieve berekening mogelijk nog gecorrigeerd.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is de realisatie weergegeven van de kapitaaldienst tot en met het derde kwartaal van de jaren 2022-2024. Daarnaast is de begroting voor geheel 2024 weergegeven.

Tabel 2: Overzicht realisatie kapitaaldienst (in miljoenen ANG)⁸

	3^e UR 2022	3^e UR 2023	3^e UR 2024	VBW 2024
Ontvangsten	303	11	41	304
Bijdragen	-	-		86
Opname geldlening	292	-	28	194
Afschrijvingen/eigen middelen	10	10	12	25
Aflossing studieleningen	-	1	1	-
Uitgaven	298	4	39	304
Aflossingen leningen	294	-	6	18
Studieleningen	4	4	4	5
Investeringsleningen	-	-	29	280
Saldo	5	7	2	-

Bron: derde uitvoeringsrapportages 2022-2024 en vastgestelde begrotingswijziging 2024 van Sint Maarten.

Investeringsleningen

Sint Maarten begroot voor 2024 ANG 280 miljoen aan investeringen. Hiervan heeft ANG 90 miljoen betrekking op vertraagde projecten uit 2023. Tot en met het derde kwartaal van 2024 investeerde Sint Maarten ANG 29 miljoen. Hiervan betreft ANG 27 miljoen een transactie aan de National Recovery Program Bureau voor een investering in het rioleringsnetwerk. Dit project is nog niet afgerond. De overige ANG 2 miljoen betreft investeringen in de infrastructuur. Het Cft uit al geruime tijd zijn zorgen over de voortgang van de investeringsprojecten. In december 2024 trok het land een nieuwe lening van ANG 132 miljoen, onder meer voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de aanschaf van generatoren voor GEBE. Deze projecten zullen de komende jaren worden uitgevoerd.

Financieel beheer

De derde UR bevat een toelichting op de voortgang van de verbetering van het financieel beheer. Het Cft maakt zich zorgen over de voortgang van deze projecten. Deadlines voor onder meer de implementatie van het nieuwe ERP-systeem, het opschonen van balansposten en een gedetailleerd onderzoek naar het begrotingsproces zijn meermaals verschoven. Het Cft constateert ook dat, ondanks de maatregelen die Sint Maarten de afgelopen jaren doorvoerde om het financieel beheer te verbeteren, de uitdagingen onverminderd groot blijven.

In reactie op de vierde UR van 2023 merkte het Cft op dat een adequate analyse van de verschillen tussen de realisatie en de begroting in de UR ontbrak. In de derde UR van 2024 voerde Sint Maarten een aantal verbeteringen in de UR door, zoals de opname van een seizoenspatroon, het actualiseren van de informatie over het financieel beheer en de opname van een overzicht van de kortlopende schulden.

Echter, door het aanhoudende probleem met betrekking tot het wegvallen van de omschrijving bij banktransacties blijft het inzicht in de begrotingsuitvoering beperkt.

Liquiditeitspositie

Het saldo liquide middelen aan het einde van het derde kwartaal bedraagt ANG 49 miljoen. Dit is een afname van ANG 40 miljoen ten opzichte van de stand ultimo juni 2024. Een groot gedeelte van deze liquide middelen is bestemd voor investeringen. Eind 2024 verwacht Sint Maarten slechts ANG 1 miljoen aan vrije liquide middelen. Deze prognose baart het Cft zorgen. Uit de UR blijkt dat de realisatie op onder meer de post goederen en diensten lager is door de beperkt beschikbare liquiditeiten.

Collectieve sector

Sint Maarten dient jaarlijks te rapporteren over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector.⁹ Sint Maarten heeft de cijfers van de collectieve sector over de jaren 2021 en 2022, ondanks herhaaldelijk verzoek, nog niet bij het Cft aangeleverd. Hierdoor kan niet worden getoetst of de rentelastnorm wordt overschreden. Ook verzocht het Cft Sint Maarten de jaarrekeningen over 2024 van de overheidsentiteiten uiterlijk op 29 november 2024 aan te leveren.¹⁰ Het Cft ontving nog niet alle verzochte jaarrekeningen.

Sint Maarten diende voor 1 april 2023 de collectieve sector voor de jaren 2024 en 2025 vast te stellen. Sint Maarten heeft een voorstel voor de vaststelling van de collectieve sector gedeeld met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en met het Centraal Bureau voor de Statistiek van Nederland. Onduidelijk is wanneer de vaststelling van de collectieve sector wordt verwacht.

Overheidsentiteiten

Sint Maarten neemt in de UR een overzicht op van de financiële situatie van de overheidsentiteiten. Voor nutsbedrijf GEBE en TELEM ontbreekt nog steeds actuele informatie.

De totale betalingsachterstand aan overheidsentiteiten bedroeg eind september 2024 ANG 145 miljoen. Dit is een toename van ANG 2 miljoen ten opzichte van de stand ultimo 2023. De betalingsachterstand heeft voornamelijk betrekking op het Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen (SZV). Het Cft verzocht Sint Maarten al bij de vierde UR van 2023 om zo spoedig mogelijk een betalingsregeling te treffen. Ondanks gesprekken tussen de overheid en de SZV is er nog geen betalingsregeling overeengekomen.

Schuldpositie

De overheidsschuld van Sint Maarten bedraagt per eind september 2024 ANG 1.311 miljoen. De overheidsschuld bedraagt daarmee 45 procent van het bruto binnenlands product.¹¹

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) dient het bestuur van Sint Maarten uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal een UR aan het Cft en aan de Staten te sturen.

² Op basis van artikel 18 van de Rft reageert het Cft op de derde UR van 2024. Het toetsingskader voor de beoordeling van de UR wordt gevormd door de Rft en de aanwijzing die de Rijkswet (RMR) in september 2015 gaf aan het bestuur van Sint Maarten. Staatsblad 2015, Besluit van 30 oktober 2015 tot afkondiging van het Besluit van 8 september 2015 houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Sint Maarten tot het oplossen van de ontstane betalingsachterstanden, de compensatie van gerealiseerde tekorten op de gewone dienst in periode 2010-2014, het in de begroting 2015 en de meerjarenbegroting volledig opnemen van de zorg -en pensioenuitgaven en het nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. De RMR heeft op 18 april 2019 besloten tot verlenging van de aanwijzing, maar over de nieuwe termijnen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

³ Cft, kenmerk Cft 202400043, Advies op de vierde uitvoeringsrapportage 2023, d.d. 5 april 2024.

⁴ Cft, kenmerk Cft 202400110, Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 6 september 2024.

⁵ Cft, kenmerk Cft 202400069, Advies op de eerste uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 25 juni 2024

⁶ Cft, kenmerk Cft 202400069, Advies op de eerste uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 25 juni 2024 en Cft, kenmerk Cft 202400110. Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 6 september 2024.

⁷ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁸ In deze tabel is sprake van afronding op hele ANG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

⁹ Artikel 24 van de Rft.

¹⁰ Cft, kenmerk Cft 202400121, Rapportages collectieve sector en verzoek jaarrekeningen overheids-(gelieerde) entiteiten, d.d. 25 oktober 2024.

¹¹ Bij het bepalen van de schuldquote is uitgegaan van het bbp voor 2024 dat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft gepubliceerd in IMF, 2024 Article IV Consultation discussion Curaçao and Sint Maarten, Press Release and Staff Report, d.d. september 2024.